

III. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

7. GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY RAKONIEWICE

1. Cel opracowania Programu opieki nad zabytkami Gminy Rakoniewice

Nadrzędnym celem Programu opieki nad zabytkami gminy Rakoniewice było ukierunkowanie działań samorządu gminnego na poprawę stanu zachowania i utrzymania zasobów dziedzictwa kulturowego gminy. Szczegółowe cele wynikały z ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Określone zostały następująco:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystywaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków

Obiekty architektury i budownictwa wpisane do rejestru zabytków na terenie gminy Rakoniewice prezentują zróżnicowany stan zachowania. Najlepiej zachowane są obiekty będące własnością kościoła i gminy, poza jednostkowymi przypadkami, są w stanie zadowalającym. W gorszym stanie prezentuje się część zabytków będąca własnością prywatną.

RAKONIEWICE

Kościół parafialny pw. św. Marcina i św. Stanisława Biskupa.

Stan zachowania dobry.

Kościół ewangelicki, obecnie muzeum pożarnictwa.

Obiekt jest w zadowalającym stanie technicznym i prowadzone są w nim bieżące naprawy i zabezpieczenia.

Zdjęcia pochodzą z [Programu opieki nad zabytkami Gminy Rakoniewice](#) oraz ze strony www.rakoniewice.pl

Zespół pałacowo- parkowy.

Obiekt po rewitalizacji – na terenie parku planowane są roboty związane z budową ścieżek, oświetlenia i małej architektury.

Zespół zabudowy mieszkalnej będący pozostałością pierwotnej zabudowy miasta.

Obiekty są w zadowalającym stanie technicznym i prowadzone są w nich bieżące naprawy i zabezpieczenia.

Zdjęcia pochodzą z [Programu opieki nad zabytkami Gminy Rakoniewice](#) oraz ze strony www.rakoniewice.pl

GNIN

Zespół dworski w pochodzący z początku XX w.

Konieczna rewitalizacja całego zespołu.

WIOSKA

Zespół pałacowy

Prywatny Inwestor wykonał rewitalizację całego obiektu. Park przeznaczony pod działalność gospodarczą firmy BOGILU.

RUCHOCICE

Park

Konieczna rewitalizacja parku. Wykonano projekt rewitalizacji, uzyskano pozwolenie na budowę. Złożono wniosek o dofinansowanie inwestycji.

Kościół p.w. św. Urszuli

Obiekt jest w zadowalającym stanie technicznym i prowadzone są w nim bieżące naprawy i zabezpieczenia.

Zdjęcia pochodzą z [Programu opieki nad zabytkami Gminy Rakoniewice](#) oraz ze strony www.rakoniewice.pl

JABŁONNA

Kościół ewangelicki ob. rzymskokatolicki p.w. Najświętszego Serca Jezusa

Stan techniczny dobry.

KUŹNICA ZBASKA

Pośrodku wsi znajduje się kilka **domów szachulcowych i drewnianych z początku XIX w.** Obiekty te stanowią własność prywatną.

ROSTARZEWO

Kościół p.w. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy – ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki. Stan obiektu dobry.

W Rostarzewie znajduje się jeszcze murowany kościół parafialny p.w. św. Józefa. Pobudowany został w miejscu wcześniej rozebranego, jednak nie jest obiektem rejestrowym. Jego stan jest dobry.

Zdjęcia pochodzą z [Programu opieki nad zabytkami Gminy Rakoniewice](#) oraz ze strony www.rakoniewice.pl

Ratusz barokowy

Przeprowadzono rewitalizację obiektu. Gmina przeprowadza sukcesywnie roboty remontowe polegające na utrzymaniu prawidłowego stanu technicznego obiektu. Obecnie w budynku zlokalizowano bibliotekę publiczną.

Zdjęcie pochodzi ze strony www.rakoniewice.pl

3. Stan zachowania zabytków archeologicznych oraz istotne zagrożenia dla zabytków archeologicznych

Stanowiska archeologiczne podlegają stałym zagrożeniom. Z każdym rokiem, wraz z rozwojem techniki, intensyfikacją działalności przemysłowej, gospodarczej, rolniczej rośnie stopień ich zagrożenia oraz pojawiają się nowe.

4. Kierunki działań podjęte przez Gminę Rakoniewice dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

4.1 Gminna ewidencja zabytków

4.1.1 Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków nieruchomych

Przepisy art. 22 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakładają na wójta (burmistrza) gminy obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków. Gmina Rakoniewice wykonała w 2011 r. gminną ewidencję zabytków nieruchomych. Tworzy ją zbiór kart adresowych zawierających podstawowe dane o obiekcie, m.in. położenie, czas powstania, materiał, właściciel, stan zachowania obiektu oraz fotografie. Jest ona systematycznie uzupełniana i weryfikowana.

4.2 Edukacja i promocja w zakresie ochrony zabytków

- włączono tematykę ochrony dziedzictwa kulturowego do zajęć szkolnych w szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzonych przez gminę,
- organizowano w ramach zajęć szkolnych wycieczki krajoznawcze, prezentacje najcenniejszych obiektów zabytkowych i ich historii,
- opublikowano folder prezentujący najważniejsze obiekty zabytkowe na terenie gminy oraz umieszczono informacje na stronie internetowej,
- udostępniono gminną ewidencję zabytków oraz „Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Rakoniewice” na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Rakoniewicach,
- uwzględniono obiekty zabytkowe przy wyznaczaniu nowych tras turystycznych i ścieżek dydaktycznych,

4.3 Działania zmierzające do poprawy stanu zachowania dziedzictwa kulturowego

- informowano właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków,
- aktywnie zachęcano sektor prywatny do zagospodarowania obiektów zabytkowych,
- ustawiono tablice informacyjne informujące o lokalizacji nieczynnych cmentarzy ewangelickich na terenie gminy.

4.4 Inwestycje wykonane przez Gminę Rakoniewice w celu ratowania zabytkowych obiektów

ZESPÓŁ PAŁACOWO – PARKOWY W RAKONIEWICACH

PARK

- wykonano prace porządkowe, pielęgnacyjne i sanitarne zieleni parkowej,

PAŁAC

- użytkowany jako siedziba Gminy Rakoniewice – utrzymywany z należyтым stanem technicznym i użytkowym.

4.5 Obiekty zabytkowe nie będące własnością Gminy

GNIN

Zespół dworski w pochodzący z początku XX w.

- Właściciel uzyskał decyzję o warunkach zabudowy. Obecnie trwają prace projektowe

RAPORT O STANIE GMINY RAKONIEWICE ZA ROK 2020

w uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

RUCHOCICE

PARK

- Uzyskano pozwolenie na budowę – rewitalizację parku. Złożono wniosek o dofinansowanie części inwestycji (budowy ścieżek) z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.